



REPowerEU: План стрімкого зниження залежності від російського викопного палива і швидкого просування «зеленого переходу»*

Brussels, 18 May 2022

Європейська комісія сьогодні представила [план REPowerEU](#) - її відповідь на труднощі і порушення глобального енергетичного ринку, спричинені вторгненням Росії в Україну. Існує подвійна термінова необхідність трансформувати енергетичну систему Європи: **припинення залежності ЄС від російського викопного палива**, котре використовується як економічна і політична зброя і коштувало європейським платникам податків майже 100 мільярдів євро на рік, а також **подолання кліматичної кризи**. Виступаючи як Союз, Європа може швидше припинити свою залежність від російського викопного палива. [85% європейців](#) вважають, що ЄС повинен якомога швидше зменшити свою залежність від російського газу і нафти, щоб підтримати Україну. Заходи з плану REPowerEU допоможуть втілити ці далекосяжні наміри шляхом **економії енергії, диверсифікації енергопостачання та прискореного впровадження відновлюваних джерел енергії** для заміни викопного палива в житлових будинках, у промисловості та виробництві електроенергії.

«Зелена» трансформація **посилить економічне зростання, безпеку і кліматичні заходи** для Європи та наших партнерів. Фонд відновлення та стійкості (RRF) є основою плану REPowerEU і підтримує скоординоване планування та фінансування транскордонної і національної інфраструктури, а також енергетичних проєктів та реформ. Комісія пропонує внести цільові [поправки до Регламенту RRF](#) для інтеграції відповідних розділів REPowerEU в існуючі плани відновлення та стійкості держав-членів, на додаток до великої кількості відповідних реформ та інвестицій, які вже є у цих планах. Рекомендації щодо конкретних країн у Європейському семестровому циклі за 2022 рік живитимуть цей процес.

Економія енергії

Економія енергії є найшвидшим і найдешевшим способом боротьби з поточною енергетичною кризою, а також зменшення споживчих рахунків. Комісія пропонує посилити довгострокові заходи з енергоефективності, включно зі **збільшенням з 9% до 13% обов'язкової мети енергоефективності** в рамках пакету європейського законодавства "Fit for 55" стосовно «Зеленої угоди». Економія енергії наразі допоможе нам підготуватися до потенційних викликів наступної зими. Тому Комісія також оприлюднила сьогодні [повідомлення «ЄС заощаджує енергію»](#), в якому детально наведено короткострокові **зміни поведінки, які можуть скоротити попит на газ і нафту на 5%**, а також рекомендовано державам-членам розпочати конкретні медійні кампанії, спрямовані на домогосподарства і промисловість. Державам-членам також рекомендовано використовувати **фіскальні заходи для стимулювання економії енергії**, як-от зниження ставок ПДВ на енергоефективні системи опалення, ізоляцію будівель, на прилади та продукцію. Окрім того, Комісія запроваджує **надзвичайні заходи** у випадку серйозного зриву поставок, а також підготує рекомендації щодо критеріїв пріоритетності для споживачів і сприятиме скоординованому плану скорочення попиту в ЄС.

Диверсифікація поставок і підтримка наших міжнародних партнерів

Протягом декількох місяців ЄС **працював з міжнародними партнерами над диверсифікацією поставок і забезпечив рекордні рівні імпорту зрідженого природного газу та більших поставок газопроводами**. Новостворена [енергетична платформа ЄС](#), за підтримки регіональних цільових груп, сприятиме добровільним спільним закупівлям газу, зрідженого природного газу та водню шляхом поєднання попиту, оптимізації використання інфраструктури та координації співпраці з постачальниками. Як наступний крок, а також на заміну далекосяжних намірів спільної програми закупівель вакцини, Комісія розгляне розробку **«механізму спільних закупівель»**, який буде вести переговори і укладатиме контракти на закупівлю газу від імені держав-членів, які беруть у ньому участь. Комісія також розгляне законодавчі заходи, які з часом вимагатимуть від держав-членів диверсифікації поставок газу. До того ж, Платформа дозволить спільно закуповувати відновлюваний водень.

Ухвалена сьогодні [Зовнішня енергетична стратегія ЄС](#) сприятиме диверсифікації енергетики

та побудові довгострокових партнерських відносин з постачальниками, включно зі співпрацею, пов'язаною з водневими або іншими зеленими технологіями. Відповідно до стратегії «Глобальний портал», дана Стратегія наголошує на відданості ЄС **глобальному екологічному переходу та переходу до справедливої енергетики**, посилюючи енергозбереження та енергоефективність, щоб знизити тиск на ціни, стимулюючи розвиток відновлюваних джерел енергії та водню, а також активізуючи енергетичну дипломатію. У Середземному і Північному морях будуть напрацьовані великі водневі коридори. В умовах російської агресії, ЄС **підтримуватиме Україну, Молдову, Західні Балкани, країни Східного партнерства і наших найуразливіших партнерів**. З Україною ми продовжимо спільну роботу над гарантуванням безпеки постачання та функціонування енергетичного сектору, прокладаючи шлях для майбутньої торгівлі електроенергією та відновлюваним воднем, а також відновлюючи енергетичну систему в рамках ініціативи **REPowerUkraine**.

Прискорене впровадження відновлюваних джерел енергії

Потужне **зростання і прискорення відновлюваної енергетики** у виробництві електроенергії, промисловості, в будівлях і на транспорті стимулюватиме нашу незалежність, дасть поштовх до «зеленого» переходу і з часом знизить ціни. Комісія пропонує **збільшити цільову мету 2030 року щодо відновлюваних джерел енергії з 40% до 45%**, відповідно до пакету Fit for 55. Встановлення цієї загальної підвищеної далекосяжної мети створить основу для інших ініціатив, у тому числі:

- Спеціальна [стратегія ЄС з сонячної енергетики](#) передбачає **подвоєння сонячних фотоелектричних потужностей** до 2025 року і встановлення 600 ГВт до 2030 року.
- Ініціатива «Сонячний дах» з поетапним запровадженням **правового зобов'язання встановлювати сонячні панелі** на нових громадських та комерційних будівлях і на нових житлових будинках.
- **Подвоєння швидкості запровадження теплових насосів** і заходів з інтеграції геотермальної та сонячної теплової енергії в модернізовані системи централізованого і комунального опалення.
- [Рекомендація](#) Комісії щодо **боротьби з повільними і складними дозволами для великих проєктів стосовно відновлюваних джерел енергії** і цільова [поправка до Директиви з відновлюваної енергетики](#) щодо визнання відновлюваних джерел енергії головним суспільним інтересом. **Спеціальні зони для відновлюваних джерел енергії** повинні бути запроваджені державами-членами зі **скороченням та спрощенням дозвільних процесів** у районах з нижчими екологічними ризиками. Щоб допомогти швидко визначити такі «перехідні» області, Комісія надає доступ до баз даних про екологічно чутливі райони - частини [цифрового картографічного інструменту](#) для географічних даних, пов'язаних з енергетикою, промисловістю та інфраструктурою.
- **Встановлення цілі в 10 мільйонів тонн виробництва відновлюваного водню всередині Союзу** і 10 мільйонів тонн імпорту до 2030 року, щоб замінити природний газ, вугілля і нафту в тих галузях промисловості і транспортних секторах, які важко декарбонізувати. Для прискорення ринку водню законодавцям потрібно узгодити збільшені проміжні цілі для конкретних секторів. Комісія також оприлюднює **два Делеговані Закони про визначення відновлюваного водню та його виробництво**, аби гарантувати, що це виробництво призведе до очевидної декарбонізації. Щоб прискорити водневі проєкти, для досліджень виділено додаткове фінансування у розмірі 200 мільйонів євро, а Комісія зобов'язується завершити до літа оцінку перших важливих проєктів, що становлять спільний європейський інтерес.
- [План дій з біометану](#) передбачає інструменти, що включають нове біометанове промислове партнерство і фінансові стимули для збільшення виробництва до 35 мільярдів кубометрів до 2030 року, в тому числі у рамках Спільної сільськогосподарської політики.

Зниження споживання викопного палива в промисловості та на транспорті

Заміщення вугілля, нафти і природного газу в промислових процесах зменшить викиди парникових газів, підвищить безпеку і конкурентоспроможність. Економія енергії і енергоефективність, заміщення палива, електрифікація, а також посилене застосування відновлюваного водню, біогазу та біометану у **промисловості може заощадити до 35 мільярдів кубічних метрів природного газу до 2030**, на додаток до того, що передбачено в рамках пропозицій Fit for 55.

Комісія напрацює вуглецеві контракти на різницю цін, щоб підтримати застосування «зеленого» водню у промисловості, а також специфічне фінансування для REPowerEU в рамках Інноваційного фонду, **використовуючи доходи від торгівлі викидами** для подальшої підтримки усунення

залежності від російського викопного палива. Комісія також надає **рекомендації щодо угод про придбання відновлюваної енергії та електроенергії** і разом з Європейським інвестиційним банком забезпечить технічний консультативний центр. Для підтримки й відновлення технологічного і промислового лідерства в таких галузях, як сонячна і воднева енергетика, а також для підтримки робочої сили, Комісія пропонує створити Альянс сонячної промисловості ЄС і широкомасштабне партнерство підтримки навичок. Комісія також активізує роботу з постачання критичної сировини і підготує законодавчу пропозицію

З метою **підвищення енергозбереження та ефективності в транспортному секторі** та прискорення переходу до транспортних засобів з нульовим рівнем викидів, Комісія представить пакет «озеленення вантажів», метою якого є значне підвищення енергоефективності у даному секторі, а також розгляне законодавчу ініціативу щодо збільшення частки автомобілів з нульовим рівнем викидів у державному та корпоративному автопарках, більших за визначений обсяг. Повідомлення «ЄС заощаджує енергію» також має багато рекомендацій для міст, регіонів та державних органів влади, які можуть ефективно сприяти заміщенню викопного палива у транспортному секторі.

Інтелектуальні інвестиції

Досягнення цілей REPowerEU вимагає **додаткових інвестицій у розмірі 210 мільярдів євро** до 2027 року. Це авансовий платіж за нашу незалежність і безпеку. Скорочення імпорту російського викопного палива також може **заощадити майже 100 мільярдів євро на рік**. Ці інвестиції повинні бути спрямовані у приватний та державний сектори, як на національному і транскордонному рівні, так і на рівні ЄС.

Для підтримки REPowerEU, **вже доступні 225 мільярдів євро** у вигляді **кредитів в рамках RRF**. Комісія ухвалила сьогодні законодавство та рекомендації державам-членам про те, як змінювати і доповнювати свої плани відновлення та стійкості в контексті REPowerEU. Крім того, Єврокомісія пропонує **збільшити фінансовий конверт RRF з 20 мільярдами євро у вигляді грантів, отриманих від продажу дозволів у Системі ЄС з торгівлі викидами**, і які наразі утримуються в Резерві ринкової стабільності і будуть виставлені на аукціон у такий спосіб, щоб не порушити ринок. Отже, Система торгівлі викидами не тільки зменшує викиди і використання викопного палива, але й збирає необхідні кошти для досягнення енергетичної незалежності.

Відповідно до поточною Багаторічного рамкового фінансового плану, політика згуртованості вже підтримуватиме проекти з декарбонізації та екологічного переходу на суму до 100 мільярдів євро шляхом інвестування у відновлювану енергетику, водневі технології та інфраструктуру. Додаткові **26,9 мільярдів євро від фондів згуртованості** можуть бути отримані у вигляді добровільних переказів до RRF. Ще **7,5 мільярдів євро від Спільної сільськогосподарської політики** також можуть бути отримані у вигляді добровільних переказів до RRF. Цієї осені Комісія подвоїть фінансування, доступне для Широкомасштабного конкурсу від Інноваційного фонду на 2022 рік, до приблизно 3 мільярдів євро.

Транс'європейські енергетичні мережі (TEN-E) допомогли створити стійку і взаємопов'язану газову інфраструктуру ЄС. **Обмежена додаткова газова інфраструктура**, яка оцінюється в приблизно 10 мільярдів євро інвестицій, необхідна для доповнення існуючого Переліку проектів, що становлять спільний інтерес, і повної **компенсації майбутніх втрат імпорту російського газу**. Потреби заміщення протягом наступного десятиліття можуть бути задоволені без блокування викопного палива, створення знецінених активів або перешкоджання нашим кліматичним далекосяжним намірам. Прискорення проектів, що становлять спільний інтерес у галузі електроенергії, також буде необхідне для адаптації електромережі до наших майбутніх потреб. **Фонд «Об'єднуємо Європу»** підтримує це, і сьогодні Комісія запускає **новий конкурс пропозицій з бюджетом у 800 мільйонів євро**, а ще один - на початку 2023 року.

Для довідки

8 березня 2022 року, з огляду на вторгнення Росії в Україну, Комісія запропонувала [проект плану](#), як зробити Європу незалежною від російського викопного палива задовго до 2030 року. На Європейській раді 24-25 березня лідери ЄС погодилися з цією метою і попросили Комісію представити детальний План REPowerEU, який був ухвалений сьогодні. Нещодавні [перебої з постачанням газу в Болгарію та Польщу](#) демонструють актуальність вирішення проблеми з ненадійністю поставок російських енергоносіїв.

Комісія ухвалила 5 широкомасштабних і безпрецедентних пакетів [санкцій](#) у відповідь на акти агресії Росії проти територіальної цілісності України та дедалі тяжчі звірства проти українського мирного населення та українських міст. Імпорт вугілля вже охоплений режимом санкцій, і Комісія внесла пропозиції щодо поетапної відмови від нафти до кінця року, яка наразі обговорюється державами-членами.

«[Європейська зелена угода](#)» є довгостроковим планом ЄС зі зростання, який має на меті зробити Європу кліматично нейтральною до 2050 року. Ця мета закріплена у [Європейському кліматичному законі](#), а також у юридично обов'язкових зобов'язаннях скоротити чисті обсяги викидів парникових газів принаймні на 55% до 2030 року, в порівнянні з рівнями 1990-х років. У липні 2021 року Комісія представила [пакет законодавства «Fit for 55»](#) для реалізації даних цілей; ці пропозиції вже знизять споживання газу на 30% до 2030 року, при цьому більш ніж третина таких заощаджень надходить від досягнення мети ЄС з енергоефективності.

25 січня 2021 року Європейська рада запросила Комісію та Верховного представника підготувати нову [Зовнішню енергетичну стратегію](#). У відповідь на енергетичну кризу, спричинену вторгненням Росії в Україну, та реальну загрозу зміни клімату, ця Стратегія пов'язує енергетичну безпеку з глобальним переходом до чистої енергії через зовнішню енергетичну політику і дипломатію. ЄС продовжуватиме підтримувати енергетичну безпеку та «зелений» перехід України, Молдови і країн-партнерів, які є його безпосереднім сусідам. У Стратегії визнається, що вторгнення Росії в Україну має глобальний вплив на енергетичні ринки, зачіпаючи, зокрема, країни-партнери, що розвиваються. ЄС продовжуватиме надавати підтримку безпечній, стійкій та доступній енергії у всьому світі.

Для отримання додаткової інформації

[Повідомлення щодо REPowerEU](#)

[Додатки до Повідомлення щодо REPowerEU](#)

[Робочий документ персоналу: Інвестиційні потреби, прискорювач водню та план щодо біометану](#)

[Повідомлення «ЄС заощаджує енергію»](#)

[Зовнішня енергетична стратегія ЄС](#)

[Стратегія ЄС «Сонячна енергетика»](#)

[Поправки до директив щодо відновлюваної енергетики, енергоефективності будівель та енергоефективності](#)

[Рекомендації щодо дозвільних процедур та договорів купівлі-продажу електроенергії](#)

[Рекомендації щодо дозвільних процедур та договорів купівлі-продажу електроенергії](#)

[Регламент про створення Фонду відновлення та стійкості](#)

[Пропозиція щодо Регламенту про розділи REPowerEU у планах відновлення та стійкості](#)

[Рекомендації щодо планів відновлення та стійкості в контексті REPowerEU](#)

[Запитання та відповіді щодо REPowerEU](#)

[Довідка про REPowerEU](#)

[Довідка про фінансування REPowerEU](#)

[Довідка про Зовнішню енергетичну стратегію ЄС](#)

[Довідка про економію енергії](#)

[Факти про чисту енергетику](#)

[Факти про чисту промисловість](#)

[Відео REPowerEU](#)

*: оновлено 18 травня 2022 - 16.50

IP/22/3131

Press contacts:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

[Giulia BEDINI](#) (+32 2 295 86 61)

General public inquiries: [Europe Direct](#) by phone [00 800 67 89 10 11](#) or by [email](#)

Related media

 [Offshore wind farm in the North Sea](#)